

HET ATELIER

De mythe wil dat kunstenaars vaak hun atelier installeren in verlaten fabriekshallen, scholen, kraakpanden,... – kortom op de lege, door de gemeenschap verwaarloosde en gedesinvesteerde plekken. Ze vinden er een ruimte om hun creativiteit te herbergen en wekken daardoor ook die oorden opnieuw tot leven.

Een atelier is bovendien een werkruimte, die echter tevens doordeesemd is van een bepaalde geest: in elk atelier weer anders en tegelijk vaak bepalend voor wat er gecreëerd wordt. Het is als een prisma dat een gemeenschappelijke doorgang creëert, maar tegelijk een veelheid aan kleuren tot leven wekt. Dit is zowel het geval voor het atelier van de kunstenaar als voor dat van de ambachtsman. Het maakt dat men geregeld kan zeggen dat men herkent uit welk atelier een bepaald product komt – en dit ondanks het feit dat geen twee producten gelijk zijn, noch de mensen die ze ontwierpen.

Zowel in het atelier van de kunstenaar als in dat van de vakman staat dus een bepaalde praxis voorop, die zich constitueert doorheen de arbeid en die in dezelfde beweging ook een bepaald weten opbouwt omtrent het gemaakte object. De producten die daaruit resulteren kunnen misschien wel met elkaar in verband worden gebracht – in een reeks geplaatst zo men wil – maar tegelijk is het duidelijk dat dit zich ver houdt van enige vorm van uniforme massaproductie: het is telkens iets particulier dat toch niet los staat van de rest .

Een atelier is natuurlijk ook een plek die mensen verenigt: men werkt er samen, maar ook daar weer niet als een klein radertje van de massa. Men spreekt wel over inspiratie, sfeer, wederzijdse beïnvloeding en dergelijke meer, maar à la limite vertoeft eenieder daar als particulier subject die zijn eigen parcours gaat – zoals de gezelschap in de oude gilden van weleer dat evenzeer deed.

Met deze “kleine mythologie” als inleiding willen we dan ook voorstellen om zo’n atelier te installeren in ons Gezelschap, met andere woorden: de creatie van een ruimte waar men kan samenkomen om te werken in een stimulerende sfeer die gekleurd is door onze vereniging, maar die ieders particulariteit respecteert. Eenieder heeft daarbij ook zijn positie ten aanzien van de psychoanalyse te zoeken en in te vullen.

We verwezen naar de mythologie rond de kunstenaar en de ambachtsman, maar dit mag niet veronachtzamen dat de notie van atelier reeds zijn plekje zocht binnen het veld van de psychoanalyse – meer bepaald binnen het gedachtegoed en de werking van Institutionele Psychotherapie. Ook daar houdt men zich ver van enige voorgeprogrammeerde productie, om een plek te laten voor wat er binnen de ontmoeting aan nieuws en creatief kan opduiken.

Concreet stellen we een bijeenkomst voor om de anderhalve à twee maanden, waarbij telkens één of meerdere leden van het gezelschap verslag kunnen doen van wat hen preoccupieert binnen het werk. Op die manier kan er iets in dialectiek komen ten aanzien van de collega’s – zonder dat dit overigens vervormd hoeft te worden tot een vorm van controle of supervisie.